

Priljeno: 05-10-2021 <i>Sedin K.</i>			
Org. jed.	Broj	Priloga	Vrijednost

DAMIR MAŠIĆ

Predsjednik kluba SDP BiH u Predstavničkom domu Parlamenta Federacije BiH

ANER ŽULJEVIĆ

Delegat SDP BiH u Domu naroda Parlamenta Federacije BiH

PARLAMENT FEDERACIJE BiH

Dom naroda

n/r predsjedavajućeg, gosp. **Tomislav Martinović**

Predstavnički dom

n/r predsjedavajućeg, gosp. **Mirsada Zaimovića**

U skladu s članom 164. Poslovnika o radu Doma naroda Parlamenta Federacije BiH („Sl.novine F BiH“, broj:27/03 i 21/09) i članom 172. Poslovnika o radu Predstavničkog doma Parlamenta FBiH („Sl.novine F BiH“, broj:69/07 i 1/08) radi razmatranja i usvajanja podnosimo prijedlog Zakona o izmjeni i dopuni Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju

ZAKON O IZMJENI I DOPUNI ZAKONA O PENZIJSKOM I INVALIDSKOM OSIGURANJU
("Službene novine FBiH", br. 13/2018)

Član 1.

U Zakona o penzijskom i invalidskom osiguranju Federacije BiH, mijenja se član 79 (Usklađivanje penzija), stav 1 koji glasi:

„Penzije se usklađuju 15. aprila svake godine na način da se usklađivanje vrši u visini zbira 50% procenta porasta indeksa potrošačkih cijena hrane (COICOP 01.1) i 50% procenta porasta realnog bruto društvenog proizvoda u Federaciji u prethodnoj godini, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, osim penzija ostvarenih u godini u kojoj se vrši usklađivanje, a najviše do stope rasta realnog bruto društvenog proizvoda u prethodnoj godini.“

Član 2.

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenim novinama Federacije BiH“.

OBRAZLOŽENJE

1. USTAVNI OSNOV

Ustavni osnov za donošenje ovog zakona sadržan je u članu IV.B.3.7.c) (III) Ustava Federacije Bosne i Hercegovine.

2. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

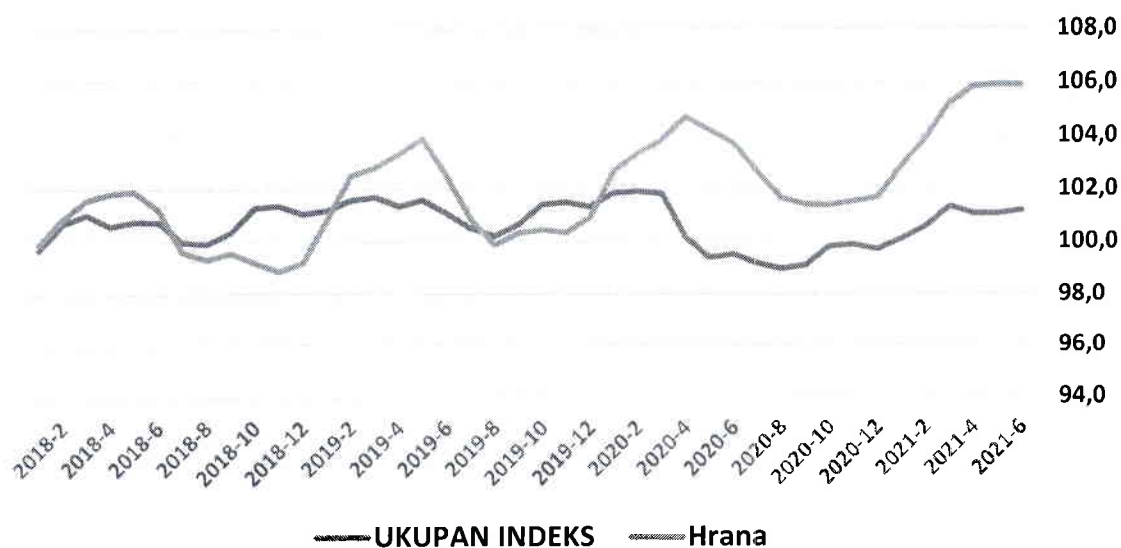
Penzije u FBiH se svake godine usklađuju na osnovu dva indikatora i to realnog bruto domaćeg proizvoda i indeksa potrošačkih cijena. Do usklađivanja dolazi ukoliko je u prethodnoj godini ostvarena stopa realnog rasta bruto domaćeg proizvoda i ukoliko je došlo do povećanja indeksa potrošačkih cijena.

Indeks potrošačkih cijena u Federaciji Bosne i Hercegovine izračunava se na osnovu reprezentativne liste proizvoda koju čini 619 proizvoda. Svakog mjeseca prikuplja se oko 10000 cijena na unaprijed definiranom uzorku prodajnih mjesta i geografskih lokacija.¹ Od ovog iznosa, mnogi proizvodi nisu bitni za vođenje svakodnevnog života penzionera, jer većinu svoje penzije, penzioneri u FBiH troše na hranu i osnovne troškove života.

Od 2018. godine, indeks kretanja hrane je bio u većini mjesečnih pokazatelja znatno iznad nivoa kretanja ukupnog indeksa, a od decembra 2019. godine u stalnom nivou iznad ukupnog indeksa, što se vidi grafički na narednoj slici.

¹ <http://fzs.ba/index.php/publikacije/saopcenjapriopcenja/cijene-2/>

KRETANJA CIJENA U BIH

Izvor: Agencija za statistiku BiH

Obzirom da ukupni indeks u 2020. godini nije pokazao na rast cijena, što nije slučaj za indeks kretanja hrane, koje su bile u 2021. godini i na nivou mjesečnog porasta od blizu 6%, penzije nisu usklađene u 2021. godini.

U Federaciji BiH, minimalna penzija iznosi 382,18 KM, dok je zajamčena penzija 478,91 KM. Ni jedna ni druga nisu dovoljne da bi jedan penzioner mogao preživjeti jedan mjesec, da samo kupuje hranu. Iako postoji „minimalna penzija“, svaka peta isplaćena penzija je ona ispod iznosa minimalne penzije, što znači da u Federaciji blizu 78.000 penzionera prima penziju ispod minimalne. Minimalnu penziju dobija blizu 175.000 penzionera, što znači da ukupno 252.000 penzionera ima minimalnu ili penziju ispod minimalne, što je ukupno 65% svih isplaćenih penzija. Ako u ovaj broj uključimo i zajamčene penzije, onda je ukupni broj penzionera sa zajamčenom penzijom od 478,91 maraka i manjom 325.000 ili 76% svih penzionera. Jednostavno rečeno, na svaka 4 penzionera, 3 penzionera imaju zajamčenu penziju od 478,91 maraka ili manju.²

Dodatni razlog za promjenu načina usklađivanja jeste i bolja naplata javnih prihoda u FBiH. Podaci Porezne uprave FBiH pokazuju da je naplata doprinosa za PIO u prvih šest mjeseci 2021. godine bolja za 10,1% u odnosu na isti period 2020. godine i 5,4% u odnosu na isti period 2019. godine.³

Obzirom na iznose penzije i veliki broj penzionera koji primaju zajamčenu penziju i manju, te nivo rasta indeksa hrane, sa očekivanjima porasta i u budućem periodu, predlažemo da se izmjeni postojeći zakon i dozvoli usklađivanje penzija u FBiH sa kretanjima indeksa hrane (COICOP⁴ 01.1), umjesto sa opštim indeksom.

3. FINANSIJSKA SREDSTVA

Dodatna sredstva za provedbu ovog zakona će biti vezana za ispunjavanje zakonskih uslova za usklađivanje penzija sa porastom indeksa potrošačkih cijena hrane i realnog BDP-a.

² https://www.fzmiopio.ba/index.php?option=com_content&view=article&id=65&Itemid=68&lang=ba

³ <http://www.pufbih.ba/v1/novosti/obavjestenjaa>

⁴ (Classification of Individual Consumption by Purpose-COICOP)

ČLANOVI ZAKONA KOJI SE MIJENJAJU

Član 79

(Usklađivanje penzija)

(1) Penzije se usklađuju 15. aprila svake godine na način da se usklađivanje vrši u visini zbira 50% procenta porasta potrošačkih cijena i 50% procenta porasta realnog bruto društvenog proizvoda u Federaciji u prethodnoj godini, a prema podacima Federalnog zavoda za statistiku, osim penzija ostvarenih u godini u kojoj se vrši usklađivanje, a najviše do stope rasta realnog bruto društvenog proizvoda u prethodnoj godini.

(2) Izuzetno od stava (1) ovog člana najviše penzije se neće usklađivati/povećavati sve dok najniži iznos penzije ne dostigne 1/5 (jednu petinu) iznosa najviše penzije ostvarene po zakonu.

Damir Mašić, predsjednik Kluba zastupnika SDP BiH

Aner Žuljević, delegat u Domu naroda PFBiH

